

Titulació	Tipus	Curs
Recerca en Educació	OP	1

Professor/a de contacte

Nom : Cristina Aliagas Marín

Correu electrònic : cristina.aliagas@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No es contemplen, a part d'una competència adequada en llengua espanyola que permeti llegir, escriure i interactuar oralment. En el cas de l'anglès, també cal una competència receptiva mínima que permeti llegir textos en anglès i entendre presentacions orals. També es faran servir materials en llengua catalana.

Objectius

Aquest mòdul és obligatori de l'especialitat de Didàctica de la Llengua i la Literatura i és optatiu de la resta d'especialitats.

En aquest mòdul es presentarà l'estat actual de la recerca en educació literària i didàctica de la literatura. Es destacaran les aportacions de la literatura a la construcció lingüística i cultural dels individus, a l'imaginari col·lectiu i a la interrelació cultural a partir de la literatura dirigida a la infància i l'adolescència. El mòdul se centrarà en la interacció entre el desenvolupament de la competència literària de l'alumnat i la intervenció docent en els diferents tipus de situacions educatives, des del foment d'hàbits lectors a l'aprenentatge de les convencions i la interpretació cultural, i en els diferents camps i perspectives d'investigació que existeixen en relació amb tot plegat (fonamentalment a partir d'exemples i casos concrets). D'altra banda, es presentaran les bases conceptuals i metodològiques per fer recerca en l'àmbit de la formació de lectors en contextos formals i informals, incloent alguns exemples puntuals de l'àmbit de la promoció de la lectura.

Resultats d'aprenentatge

- CA35 (Formular un problema d'investigació en educació literària i definir-ne les preguntes i els objectius.) Formular un problema d'investigació en educació literària i definir-ne les preguntes i els objectius.
- CA36 (Plantejar propostes de millora i/o projectes d'innovació en educació literària basats en les evidències obtingudes a través de la investigació.) Plantejar propostes de millora i/o projectes d'innovació en educació literària basats en les evidències obtingudes a través de la investigació.
- KA33 (Desenvolupar els enfocaments i els dissenys metodològics en investigació en educació literària.) Desenvolupar els enfocaments i els dissenys metodològics en investigació en educació literària.
- KA34 (Identificar línies d'investigació en educació literària.) Identificar línies d'investigació en educació literària.
- KA35 (Identificar problemes i donar respostes a les necessitats derivades de l'educació literària.) Identificar problemes i donar respostes a les necessitats derivades de l'educació literària.
- SA23 (Desenvolupar una revisió exhaustiva de la literatura científica centrada en els estudis sobre

competència literària.) Desenvolupar una revisió exhaustiva de la literatura científica centrada en els estudis sobre competència literària.

- SA24 (Seleccionar el disseny i la metodologia més coherent amb els objectius de la investigació literària.) Seleccionar el disseny i la metodologia més coherent amb els objectius de la investigació literària.
- SA25 (Dissenyar i desenvolupar el treball de camp en contextos escolars amb instruments adequats de recollida d'informació.) Dissenyar i desenvolupar el treball de camp en contextos escolars amb instruments adequats de recollida d'informació.

Continguts

- La literatura infantil i juvenil i la seva relació amb altres sistemes artístics, ideològics i de ficció: les formes d'oralitat, escriptura i multimodalitat.
- La recepció de les obres i l'aprenentatge de la comprensió i la interpretació cultural.
- L'organització de l'ensenyament literari: àmbits d'actuació, tipus de corpus i tipus d'activitats. El projecte literari com a proposta global d'aprenentatge.
- La recerca en educació literària: perspectives i models; camps, temes, metodologies i eines qualitatives (observació, entrevistes, grups de discussió, etc.)

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Seguiment del treball: procés seguit	36	1,44	CA35, CA36, KA35, SA24, SA25
Participació a classe i reacció davant dels treballs presentats pels companys/es	36	1,44	KA34, KA35, SA23
Treball final presentat oralment i per escrit	78	3,12	CA35, CA36, KA33, SA24, SA25

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals / expositives per part de l'equip docent.
- Lectura d'articles i fonts documentals.
- Anàlisi i discussió col·lectiva de lectures teòriques i literàries.
- Pràctiques d'aula: resolució de problemes i reptes, casos pràctics i exercicis.
- Presentació oral i/o escrita de treballs i activitats.
- Tutories.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Entrega escrita i/o oral d'un activitat metodològica (activitat individual o grupal)	20%	0	0	CA36, KA35, SA24, SA25
Treball individual de mòdul	50%	0	0	CA35, KA33, SA23, SA24, SA25
Lliurament escrit i/o oral d'anàlisis d'articles de recerca	15%	0	0	KA34, SA23
Qualitat de la participació a classe i de les activitats (de classe o al fòrum)	15%	0	0	CA35, KA35

L'avaluació del mòdul es farà mitjançant les activitats indicades. El primer dia de classe es lliurarà un calendari de lliuraments de les diverses activitats. La memòria final es lliurarà 15 dies després d'acabar l'assignatura.

La nota final serà la mitjana ponderada de les activitats previstes. Per poder aplicar aquest criteri serà necessari obtenir com a mínim un 5 a totes les activitats realitzades durant el desenvolupament del mòdul i el treball final. El primer dia de classe es donarà un calendari de lliuraments de les activitats i de la memòria final del mòdul.

L'assistència a classe és obligatòria. Per poder obtenir una avaluació final positiva l'estudiant haurà d'haver assistit a un mínim d'un 80% de les classes.

Es farà un procediment individual de revisió de treballs i activitats. El docent farà una devolució de les activitats d'avaluació en un període no superior a 20 dies hàbils del calendari acadèmic.

Els lliuraments rebran avaluació formativa (excepte en el cas de l'avaluació única).

Només es pot optar a la recuperació en cas d'haver lliurat el 66% de les activitats d'avaluació. Només és recuperable la memòria/treball individual. La recuperació consistirà en un nou lliurament de la memòria i un examen oral, que es convocarà durant la segona setmana de gener, 2026. L'alumnat que no lliuri les activitats d'avaluació o que el percentatge de lliurament no superi el 20% constarà com a NO avaluable.

Avaluació única

En el cas d'optar per a l'avaluació única, s'aplicarà el mateix sistema d'avaluació i recuperació que per l'avaluació continuada però el lliuraments escrits i les presentacions orals es faran en un únic dia (11 de gener). Cap d'aquestes entregues rebrà avaluació formativa. En aquestes activitats s'afegeix una entrevista avaluadora. Per tant, en el cas d'optar al'avaluació única les evidències que s'avaluaran seran:

Qualitat de la participació a classe i de les activitats (de classe i al fòrum): 2%

Lliurament escrit i/o oral d'anàlisis d'articles (individual): 10%

Lliurament escrit i/o oral de textos literaris i de projectes literaris (individual): 10%

Treball individual del mòdul: 50%

Entrevista avaluadora: 28%

Prova de síntesi

L'assignatura no admet prova de síntesi. Els alumnes repetidors hauran de cursar l'assignatura de manera íntegra.

Honestedat en la pràctica acadèmica

La còpia o plagi ocorre quan es presenta com a propi un text o part d'un text d'una altra persona i no se'n citen les fonts. La còpia o plagi en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació són un delictes tipificats, i en el marc d'aquesta assignatura, incorre en aquest delictes es penalitzarà amb un 0/no apte com a nota de l'assignatura. La identificació d'aquest delictes per part del docent implica la pèrdua, per defecte, de la possibilitat de recuperar l'activitat. També es comunicarà la situació a la coordinació del màster. D'altra banda, cal avisar que l'intent de còpia també implica les activitats realitzades presencialment a l'aula: si el docent identifica un alumne/a que està intentant copiar o que empra un dispositiu no autoritzat pel docent, també es penalitzarà amb un 0/no apte i això comportarà la pèrdua per defecte de la recuperació de l'activitat d'aprenentatge.

Ús de tecnologia i IA

Les classes no es poden enregistrar amb cap tipus de tecnologia, ni en àudio ni en vídeo. No hi ha cap tipus de motiu que justifiqui l'enregistrament fraudulent de les classes més enllà de la presa d'apunts.

En el marc d'aquesta assignatura l'ús de les tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) es permeten només per a correcció estilística de textos i en cap cas per a generar-ne els continguts. L'alumne/a que empli alguna d'aquestes tecnologies haurà d'afegir a l'annex de l'activitat d'aprenentatge un informe d'ús de l'IA en el que constin les següents tres parts: a) la versió original del text, b) quina o quines eines IA s'han emprat i les instruccions concretes que se li han donat per a la correcció o millora estilística del text (es poden aportar amb captures de pantalla), i c) una reflexió crítica sobre com l'IA s'ha emprat i com la versió inicial del text ha millorat a través d'aquest procés. No reconèixer l'ús de la tecnologia o IA es considerarà una pràctica de deshonestedat acadèmica i es penalitzarà com a tal.

Bibliografia

Arizpe, E. & Style, M. (2005). *Lectura de imágenes. Los niños interpretan textos visuales*. Fondo de Cultura Económica.

Arizpe, E., Noble, K. & STYLES, L. (2023). *Children reading pictures: New Contexts and Approaches to Picturebooks*. Routledge.

Ballester, J. & Salido-López, J. V. (2023). *Investigación y buenas prácticas en educación literaria*. Octaedro.

Baró, M., Mañà, T. & Velosillo I. (2001). *Bibliotecas escolares ¿para qué?* Anaya.

Bruner, J. (1986). *Actual Minds, Possible Words*. Harvard University Press.

Burnett, C. & Merchant, G. (2020). *Undoing the digital sociomaterialism and literacy education*. Routledge.

Cadden, M. (Ed.) (2010). *Telling Children's Stories: Narrative Theory and Children's Literature*. University of Nebraska Press.

Calvino, I. (1992). *¿Por qué leer a los clásicos?* Tusquets.

Cassany, D. (2006). *Tras las líneas. Sobre la lectura contemporánea*. Anagrama.

Cassany, D. (2011). *En línia. Llegir i escriure a la xarxa*. Graó

Chartier, A. M. (2004). *Ensenyar a leer y escribir*. Fondo de Cultura Económica.

Colomer, T. (1998). *La formación del lector literari*. Barcanova (trads. a altres llengües: *La formación del lector*

- literario. Narrativa infantil y juvenil*. Anaya, 1998. *A Formação do Leitor literario. Narrativa infantil e juvenil atual*. Sao Paulo: Global Editora. Tradução de Laura Sandroni, 2003).
- Colomer, T. (2005). *Andar entre libros*. Fondo de Cultura Económica.
- Colomer, T. (2010). *Introducción a la literatura infantil y juvenil*. Síntesis.
- Colomer, T. (Coord.) (2008). *Lectures adolescents*. Graó.
- Colomer, T. & Fittipaldi, M. (coords.) (2012). *La literatura que acoge: Inmigración y lectura de álbumes*. Banco del Libro - GRETEL-FSM-Parapara Clave
- Colomer, T. (Coord.) (2002). *Siete llaves para valorar las historias infantiles*. Fundación Germán Sánchez Ruipérez.
- Colomer, T. (Ed.) (2002): *La literatura infantil i juvenil catalana: un segle de canvis*. ICE - UAB.
- Colomer T., Kümmeling-Melbauer, Silva-Díaz (Eds.) (2010). *Cruce de miradas: Nuevas aproximaciones al libro-álbum*. Barcelona: Banco del Libro - GRETEL - Parapara Clave
- Cremin, T. & McGeon, S. (2025). *Reading for pleasure*. Routledge.
- Erstad, O., Flewitt, R., Kümmeling-Melbauer, P. (Eds) (2020). *The Routledge Handbook of Digital Literacies in Early Childhood*. Routledge.
- García, M. (2023). *Enseñando a sentir. Repertorios éticos en la ficción infantil*. Ediciones Metales Pesados.
- García, M. (2025). *The borders of empathy in children's fiction*. Routledge.
- Hunt, P. (Ed.) (1992). *Literature for Children*. Routledge & Kegan Paul.
- Johansson, M. (2021). Literary socialisation through education: A comparative study of Swedish and French upper secondary school students' reception of a narrative text. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 21(2), 1-25. <https://doi.org/10.17239/L1ESLL-2021.21.02.03>
- Lerner, D. (2001). *Leer y escribir en la escuela: lo real, lo posible y lo necesario*. FCE
- Lluch, G. (2003). *Anàlisi de narratives infantils y juvenils*. Publicaciones de la UCLM-CEPLI
- Lluch, G. (Ed.) (2000). *De la narrativa oral a la literatura per a infants. Invenció d'una tradició literària*. Bromera.
- Machado, A.M. (2002). *Como e por que ler os clássicos universais desde cedo*. Objetiva.
- Meek, M. (2004). *En torno a la cultura escrita*. FCE
- Pacheco-Costa & Guzmán-Simón (Eds.) (2023), *Perspectivas de lo más-que-humano en la infancia*. Síntesis.
- Pagès, V. (2006). *De Robinson Crusoe a Peter Pan. Un cànon de literatura juvenil*. Proa.
- Paladines-Paredes, L.; Aliagas, C. (2021), Videoreseñas de Booktubers como espacios de mediación literaria. *Ocnos*, 20 (1), 38-49.
- Pelegrín, A. (2004). *La aventura de oír: cuentos tradicionales y literatura infantil*. Anaya.
- Petit, M. (1999). *Nuevos acercamientos a los jóvenes y la lectura*. Fondo de Cultura Económico.
- Poveda, D. & Aliagas, C. (Eds.) (2024). *Artifacts for collaborative research with youth*. Universidad Autónoma de Madrid.
- Real, N. & Aliagas, C. (2019). ¿Cómoda sentido el lector infantil a la multimodalidad de la literatura infantil? Un

estudio con alumnos de 6º de primaria. En T. M. Sola, A. García, A. Fuentes, AM. Rodríguez & J. López (Eds.), *Innovación Educativa en la Sociedad Digital*. Dykinson, p. 1688-1706.

Rovira-Collado, J. (2019). Clásicos literarios en constelaciones multimodales. Análisis de propuestas de docentes en formación. *Tejuelo*, 29, 275-312.

Santamaría, L., Aliagas, C. & Rutten, Kris (2022). Youth's literary socialization practices online: a systematic review of research. *Learning, Culture and Social Interaction* 34: 1-16. Accessible online: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2210656122000290?via%3Dihub>

Sarland, Ch. (2003): *La lectura en los jóvenes: cultura y respuesta*. Fondo de Cultura Económico.

Tena, R. & Soto, J. (2023). *Los hábitos de lectura en el siglo XXI*. Dykinson.

Vilaboa Sáenz de Lubiano, Clara. "Claus i reptes a la lectura socialitzada del llibre-còmic: Un estudi de cas en una aula de 4t d'Educació Primària". *Bellaterra: journal of teaching and learning language and literature*, 2025, vol.18(4), p. e1320, doi:10.5565/rev/jtl3.1320.

Enllaços d'interès

www.literatura.gretel.cat/

www.xtec.cat

www.plec.es

www.fundaciongsr.es

www.cclij.org

www.ibby.org

Programari

Cap en concret

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	tarda